

Suvestinė redakcija nuo 2013-02-08 iki 2014-10-09

Isakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [143-6747](#), i. k. 111233TISAK.3.)-267

**NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS DIREKTORIAUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS INFORMACINĖS SISTEMOS NUOSTATŲ IR ŽEMĖS
INFORMACINĖS SISTEMOS DUOMENŲ SAUGOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2011 m. lapkričio 22 d. Nr. 1P-(1.3.)-267
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (Žin., 1994, Nr. [34-620](#); 2004, Nr. [28-868](#); 2010, Nr. [13-623](#), Nr. [72-3616](#)) 34 straipsnio 3 dalimi, Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisykliai, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. 451 (Žin., 2004, Nr. [58-2061](#)), 8 punktu ir Bendrujų elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891), 6.1, 8 ir 15 punktais:

1. Tvirtinu pridedamus:

- 1.1. Žemės informacinės sistemos nuostatus;
- 1.2. Žemės informacinės sistemos duomenų saugos nuostatus.

2. Skiriu Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Rizikų valdymo ir veiklos kokybės užtikrinimo skyriaus vyriausiąjį specialistą Mariją Vilidą Žemės informacinės sistemos saugos įgaliotiniu..

Punkto pakeitimai:

Nr. [1P-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 111233TISAK1.3.)-42

DIREKTORIUS

SUDERINTA

Informacinių visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos 2011-11-07 raštu Nr. (13)S-1167

SUDERINTA

Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2011-11-03 raštu Nr. 1.7-2644

SUDERINTA

Valstybinės miškų tarnybos 2011-07-14 raštu Nr. 1298

VITAS LOPINYS

SUDERINTA

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2011-11-07 raštu Nr. (1.24)2-2836

SUDERINTA

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2011-07-14 raštu Nr. V3-1266(12.4)

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2011-11-10 raštu Nr. 1D-7660(52)

SUDERINTA

Valstybės įmonės Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ 2011-11-07 raštu Nr. 12RD (5.2)-226

PATVIRTINTA
Nacionalinės žemės tarnybos prie
Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
2011 m. lapkričio 22 d.
įsakymu Nr. 1P-(1.3)-267

ŽEMĖS INFORMACINĖS SISTEMOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės informacinės sistemos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Žemės informacinės sistemos (toliau – ŽIS) steigimo pagrindą, paskirtį, pagrindines funkcijas, ŽIS organizacinię, informacinię ir funkcinę struktūras, ŽIS duomenų šaltinius ir saugą, ŽIS finansavimą, modernizavimą ir likvidavimą.

2. Nuostatai parengti vadovaujantis Valstybės informacių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. 451 (Žin., 2004, Nr. [58-2061](#)).

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatyme (Žin., 2001, Nr. [62-2226](#); 2010, Nr. [54-2649](#)), Lietuvos Respublikos žemės įstatyme (Žin., 1994, Nr. [34-620](#); 2004, Nr. [28-868](#)), Lietuvos Respublikos melioracijos įstatyme (Žin., 1993, Nr. [71-1326](#); 2004, Nr. 28-877) ir kituose teisės aktuose apibrežtas sąvokas.

II. ŽIS STEIGIMO PAGRINDAS, PASKIRTIS, FUNKCIJOS IR LAUKIAMAS REZULTATAS

4. ŽIS steigimo pagrindas – Lietuvos Respublikos žemės įstatymas.

5. ŽIS tikslas – naudojantis atskiruose teminiuose erdvinių duomenų rinkiniuose sukauptais ir į vieną sistemą susietais erdviniaisiais duomenimis apie žemę, tvarkytį bei teiki gavėjams informaciją apie Lietuvos Respublikos žemės fondą, žemės naudmenų sudėtį, žemės kiekybines ir kokybines savybes, žemės naudojimo sąlygas, kitas žemės naudojimui turinčias įtakos charakteristikas.

6. ŽIS tvarkoma vadovaujantis:

6.1. Lietuvos Respublikos žemės įstatymu;

6.2. Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymu;

6.3. Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymu (Žin., 1993, Nr. [71-1326](#); 2004, Nr. 28-877);

6.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. 1568 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [116-5282](#));

6.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 13 d. nutarimu Nr. 1460 „Dėl Lietuvos erdvinių informacijos infrastruktūros erdvinių duomenų temų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [123-6297](#));

6.6. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-470 „Dėl Agrocheminių dirvožemio savybių tyrimų 2010–2012 metais programos ir jos įgyvendinimo priemonių patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. [80-3355](#));

6.7. šiais Nuostatais, ŽIS duomenų saugos nuostatais ir kitais teisės aktais.

7. Pagrindinės ŽIS funkcijos yra:

7.1. tvarkytį erdvinių duomenų rinkinius, kuriuose kaupiama informacija apie nustatytas specialiasias žemės ir miško naudojimo sąlygas, dirvožemiu išsidėstymą, jų fizines ir agrochemines savybes ir kitas žemės naudojimui turinčias įtakos charakteristikas (toliau – erdvinių duomenų apie žemę rinkiniai);

- 7.2. kurti ir tvarkyti erdvinių duomenų apie žemę rinkinių metaduomenis;
- 7.3. užtikrinti ŽIS sąveiką su kitais registratoriais, kadastrais ir informacinėmis sistemomis;
- 7.4. užtikrinti prieigą prie erdvinių duomenų apie žemę rinkinių ir su jais susijusios informacijos;
- 7.5. teikti erdvinių duomenų apie žemę rinkinių analizės elektronines paslaugas.

8. ŽIS laukiamas rezultatas – sukurta vieninga informacinė sistema, užtikrinanti operatyvų erdvinių duomenų apie žemę rinkinių tvarkymą elektroninėmis priemonėmis ir informacijos apie Lietuvos Respublikos žemės fondą, žemės naudmenų sudėtį, žemės kiekybines ir kokybines savybes, žemės naudojimo sąlygas, kitas žemės naudojimui turinčias įtakos charakteristikas pasiekiamumą.

III. ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

9. ŽIS valdytojas – Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos.
10. ŽIS valdytojo funkcijos:
 - 10.1. organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti ŽIS palaikymo, vystymo, modernizavimo ir ŽIS duomenų tvarkymo darbus;
 - 10.2. metodiskai vadovauti ŽIS tvarkytojo veiklai;
 - 10.3. tvirtinti teisės aktus, susijusius su ŽIS veikla, ŽIS duomenų tvarkymu ir sauga;
 - 10.4. vykdyti ŽIS duomenų saugos reikalavimų laikymosi priežiūrą, skirti saugos įgaliotinį bei atlikti kitas ŽIS duomenų saugos nuostatais paskirtas funkcijas;
 - 10.5. planuoti lėšų poreikį ŽIS veiklai užtikrinti, ŽIS duomenims tvarkyti, ŽIS elektroninėms paslaugoms rengti bei kontroliuoti lėšų naudojimą;
 - 10.6. priimti sprendimus dėl ŽIS modernizavimo, ŽIS duomenų tvarkymo ir jų saugos tobulinimo.
11. ŽIS tvarkytojas – valstybės įmonė Valstybės žemės fondas.
12. ŽIS tvarkytojo funkcijos:
 - 12.1. užtikrinti ŽIS veiklą;
 - 12.2. rengti ir teikti ŽIS valdytojui ŽIS specifikacijos, erdvinių duomenų apie žemę rinkinių specifikaciją ar jų pakeitimų projektus bei kitus su ŽIS palaikymu, vystymu ar modernizavimu susijusiu dokumentų projektus;
 - 12.3. tvarkyti ŽIS duomenis, t. y. juos kaupti, tikslinti, atnaujinti, užtikrinti, kad nebūtų įrašyti klaidingi, neįsamūs duomenys;
 - 12.4. atlikti ŽIS duomenų saugos nuostatais jam priskirtas funkcijas;
 - 12.5. užtikrinti ŽIS sąveiką su Lietuvos erdinės informacijos portalu, valstybės registratoriais, kadastrais ir informacinėmis sistemomis;
 - 12.6. organizuoti ŽIS reikalingų duomenų gavimą iš valstybės registrų, kadastrų ir informacinių sistemų;
 - 12.7. teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti prieigą prie ŽIS duomenų ir ŽIS elektroninių paslaugų per Lietuvos erdinės informacijos portalą;
 - 12.8. teikti erdvinių duomenų apie žemę rinkinių analizės elektronines paslaugas;
 - 12.9. administruoti ŽIS interneto svetainę;
 - 12.10. eksploatuoti bei prižiūrėti techninę ir programinę įrangą, reikalingą ŽIS veiklai vykdyti;
 - 12.11. teikti ŽIS valdytojui pasiūlymus dėl ŽIS duomenų turinio ir jų objektus atitinkančių identifikavimo kodų ir aprašomosios informacijos, ŽIS modernizavimo, ŽIS duomenų tvarkymo ir jų saugos tobulinimo;
 - 12.12. atlikti kitus ŽIS valdytojo pavestus darbus, susijusius su ŽIS veikla.
13. ŽIS duomenų teikėjai:
 - 13.1. valstybės įmonė Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „GIS-Centras“ – teikia Georeferencinio pagrindo kadastro duomenis;
 - 13.2. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos – teikia Lietuvos

Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenis;

13.3. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos – teikia Kultūros vertybių registro duomenis;

13.4. valstybės įmonė Registrų centras – teikia Lietuvos Respublikos adresų registro ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro duomenis;

13.5. Valstybinė miškų tarnyba – teikia Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis;

13.6. Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos – teikia Žemės gelmių registro ir Valstybinės geologijos informacinės sistemos duomenis.

14. ŽIS duomenų teikėjų funkcijos:

14.1. pagal duomenų teikimo sutartyse nurodytus terminus ir periodiškumą teikti duomenis ŽIS tvarkytojui;

14.2. užtikrinti teikiamų duomenų patikimumą.

15. ŽIS duomenų gavėjai – Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniai, juridiniai asmenys, kitos užsienio valstybių organizacijos, kurie naudojasi Nuostatų 17 punkte nurodytais ŽIS duomenimis ir Nuostatų 29 punkte nurodytomis ŽIS elektroninėmis paslaugomis.

IV. ŽIS INFORMACINĖ STRUKTŪRA

16. ŽIS informacinę struktūrą sudaro ŽIS duomenys, ŽIS duomenų srautai tarp ŽIS ir kitų informacinių sistemų, ŽIS duomenų apdorojimo procesų rezultatai.

17. ŽIS duomenis sudaro:

17.1. erdvinių duomenų apie žemę rinkiniai:

17.1.1. valstybinių teminių erdvinių duomenų rinkinių, nurodytų šių Nuostatų 20 punkte, objektų grafiniai (vektoriniai) duomenys, šių objektų identifikavimo kodai ir aprašomoji informacija (kiekybiniai ir kokybiniai rodikliai). Valstybinių erdvinių duomenų rinkinių turinys, jų objektų identifikavimo kodai ir aprašomoji informacija detaliai aprašomi specifikacijoje, kurias tvirtina ŽIS valdytojas;

17.1.2. teminių erdvinių duomenų rinkinių, kuriuose kaupiama informacija apie žemės naudojimui turinčias įtakos charakteristikas, objektų grafiniai (vektoriniai) duomenys, šių objektų identifikavimo kodai ir aprašomoji informacija. Teminių erdvinių duomenų rinkinių turinys, jų objektų identifikavimo kodai ir aprašomoji informacija detaliai aprašomi specifikacijoje, kurias tvirtina ŽIS valdytojas;

17.2. valstybinių teminių erdvinių duomenų rinkinių, nurodytų šių Nuostatų 20 punkte, ir teminių erdvinių duomenų rinkinių, nurodytų šių Nuostatų 17.1.2. punkte, metaduomenys, tvarkomi Lietuvos erdinės informacijos portale pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos patvirtintą Lietuvos erdinės informacijos infrastruktūros metaduomenų reikalavimų ir Lietuvos erdinės informacijos infrastruktūros metaduomenų teikimo tvarkos aprašą;

17.3. erdvinių duomenų apie žemę rinkinių, nurodytų Nuostatų 17.1 punkte, apdorojimo procesų rezultatai, t. y. teminiai žemėlapiai, ataskaitos, suvestinės, statistinė ir kita vieša informacija apie Lietuvos Respublikos žemės fondą, žemės naudmenų sudėtį, žemės kiekybines ir kokybines savybes, žemės naudojimo sąlygas, kitas žemės naudojimui turinčias įtakos charakteristikas.

18. Erdvinių duomenų apie žemę rinkiniai sudaromi 1994 metų Lietuvos koordinacių sistemoje, kuri patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 936 (Žin., 1994, Nr. 78-1476).

19. Erdvinių duomenų apie žemę rinkinių kartografinis pagrindas:

19.1. naujausias Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 skaitmeninis rastrinis ortofotografinis žemėlapis ORT10LT;

19.2. Georeferencinio pagrindo kadastro duomenys.

20. Valstybiniai teminiai erdvinių duomenų rinkiniai yra:

20.1. Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 dirvožemio duomenų rinkinys Dirv_DB10LT, kurį sudaro pagal Lietuvos dirvožemių klasifikaciją LTDK-99 ir Lietuvos dirvožemio tipologinių vienetų bendrajį sistematinį sąrašą LT_DTV96 susisteminti ir koduoti duomenys apie Lietuvos dirvožemių išsidėstymą, jų fizines ir agrochemines savybes ir kitas charakteristikas;

20.2. M 1:10 000 Lietuvos žemų melioracinės būklės ir užmirkimo duomenų rinkinys Mel_DB10LT, kuriame saugoma informacija apie nusausintų (geros ir blogos melioracinės būklės) žemų plotus, nurašyto melioruotos žemės plotus ir nesausintų žemų plotus;

20.3. Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 specialiųjų žemės naudojimo sąlygų duomenų rinkinys SŽNS_DB10LT, kuriame saugoma informacija apie objektus, kuriems Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. [22-652](#)) nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos;

20.4. Lietuvos Respublikos teritorijos apleistų žemų duomenų rinkinys AŽ_DB10LT, kuriame saugoma informacija apie neprižiūrimas, nenaudojamas arba netinkamas naudoti pagal nustatyta pagrindinę žemės naudojimo paskirtį žemės ūkio naudmenas.

21. ŽIS duomenys tvarkomi naudojant:

21.1. Georeferencinio pagrindo kadastro duomenis;

21.2. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenis:

21.2.1. rezervatų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.2.2. draustinių ribas ir aprašomąją informaciją;

21.2.3. gamtos paveldo objektus ir aprašomąją informaciją;

21.2.4. atkuriamujų sklypų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.2.5. genetinių sklypų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.2.6. nacionalinių parkų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.2.7. regioninių parkų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.2.8. biosferos rezervatų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.2.9. biosferos poligonų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.2.10. funkcinio zonavimo ir buferinės apsaugos zonų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.2.11. „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbių teritorijų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.2.12. „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribas ir aprašomąją informaciją.

21.3. Kultūros vertybių registro duomenis: kultūros paveldo objekty ir vietovių unikalius kodus bei šių objektų ir vietovių teritorijų ir apsaugos zonų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.4. Lietuvos Respublikos adresų registro duomenis:

21.4.1. apskričių teritorijų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.4.2. savivaldybių teritorijų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.4.3. gyvenamujų vietovių teritorijų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.5. Lietuvos Respublikos nekilnojamomojo turto kadastro duomenis: kadastro vietovių ribas ir aprašomąją informaciją;

21.6. Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis:

21.6.1. valstybinės reikšmės miškų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.6.2. valstybinių miškų valdytojų ribas ir aprašomąją informaciją;

21.6.3. miško grupių ir pogrupių ribas;

21.7. Žemės gelmių registro duomenis:

21.7.1. naudingųjų iškasenų telkinių, požeminio vandens telkinių, vandenviečių ribas;

21.7.2. požeminio vandens telkinių, vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų ribas;

21.8. Valstybinės geologijos informacinės sistemos duomenis: karstinio regiono ribas;

- 21.9. žemės ūkio naudmenų, paselių ir kitų laukų ribas ir aprašomąją informaciją;
 - 21.10. Agrocheminių dirvožemių savybių duomenų rinkinį DirvAgroch_DB10LT.
22. ŽIS duomenys atnaujinami:
- 22.1. gavus naujus ŽIS tvarkytojo atlikę lauko tyrimų duomenis;
 - 22.2. pasikeitus duomenims, nurodytiems Nuostatų 21 punkte;
 - 22.3. atnaujinus erdvinių duomenų apie žemę rinkinių kartografinį pagrindą;
 - 22.4. pasikeitus specifikacijoms, nustatančioms erdvinių duomenų apie žemę rinkinių turinį, jų objektų identifikavimo kodus ir aprašomąją informaciją.
23. ŽIS duomenų srautai yra:
- 23.1. tarp ŽIS ir duomenų teikėjų informacinių sistemų;
 - 23.2. tarp ŽIS ir Lietuvos erdinės informacijos portalo.

V. ŽIS FUNKCINĖ STRUKTŪRA

24. ŽIS funkcinę struktūrą sudaro ŽIS interneto svetainė ir posistemės.
25. ŽIS sudaro šios posistemės:
 - 25.1. erdvinių duomenų rinkinių tvarkymo posistemė, skirta erdvinių duomenų apie žemę rinkiniams kaupti, tikslinti, atnaujinti, iškelti iš ŽIS duomenų teikėjų ir ŽIS kaupiamų duomenų šaltinių gautus duomenis, duomenų loginei kontrolei atlikti;
 - 25.2. erdvinių duomenų saugojimo posistemė, skirta erdvinių duomenų apie žemę rinkiniams (visoms jų versijoms) nuolat saugoti;
 - 25.3. erdvinių duomenų apdorojimo posistemė, skirta erdvinių duomenų apie žemę rinkinių analizei atlikti, žemės našumo balui ir kitoms žemės naudojimui turinčių įtakos charakteristikų reikšmėms apskaičiuoti pagal ŽIS duomenų gavėjų nurodytus parametrus, Lietuvos Respublikos žemės fondo apskaitos ir kitoms suvestinėms ir ataskaitoms formuoti;
 - 25.4. erdvinių duomenų sąsajos su Lietuvos erdinės informacijos portalu posistemė, skirta prieigai prie ŽIS duomenų ŽIS tvarkytojui ir ŽIS duomenų gavėjams, ŽIS duomenų mainams su kitomis informacinėmis sistemomis per Lietuvos erdinės informacijos portalą užtikrinti;
 - 25.5. administravimo posistemė, skirta ŽIS administruoti, ŽIS parametrams nustatyti ir valdyti, ŽIS duomenų mainų su kitomis informacinėmis sistemomis parametrams tvarkytis ir duomenų apsikeitimui per ŽIS vykdyti bei ŽIS duomenų saugai užtikrinti.
26. ŽIS duomenų apdorojimo procesai:
 - 26.1. duomenų įrašymas iš ŽIS kaupiamų duomenų šaltinių, duomenų tikrinimas ir jungimas su ŽIS duomenų teikėjų duomenimis, duomenų klasifikavimas;
 - 26.2. duomenų atranka pagal pasirinktus kriterijus ir pasirinktą teritorinę aprėptį;
 - 26.3. teminių žemėlapių ir dokumentų iš atrinktų duomenų formavimas;
 - 26.4. duomenų archyvavimas.
27. ŽIS duomenys ŽIS duomenų gavėjams pasiekiami per ŽIS elektronines paslaugas.
28. Per Lietuvos erdinės informacijos portalą ŽIS duomenų gavėjams teikiamos šios ŽIS elektroninės paslaugos:
 - 28.1. Lietuvos erdinės informacijos portalo elektroninės paslaugos, numatytos Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 22 straipsnyje:
 - 28.1.1. paieškos paslauga – ieškoti erdvinių duomenų apie žemę rinkinių ir paslaugų pagal metaduomenų turinį ir parodyti tokiai metaduomenų turinį;
 - 28.1.2. peržiūros paslauga – parodyti, naršyti, priartinti (nutolinti), matyti panoraminį vaizdą ar vieną ant kito uždėti peržiūrimus erdvinių duomenų apie žemę rinkinius, parodyti juos sutartiniais ženklais ir pateikti atitinkamą metaduomenų turinį;
 - 28.1.3. parsisiųsdinimo paslauga – parsisiųsdinti erdvinių duomenų apie žemę rinkinių kopijas arba jų dalis ir tiesiogiai jomis naudotis;
 - 28.1.4. transformavimo paslauga – transformuoti erdvinių duomenų apie žemę rinkinius siekiant jų sąveikumo;

28.1.5. erdvinių duomenų suaktyvinimo paslauga – pagal vienus erdvinių duomenų rinkinius ar paslaugas suaktyvinti kitus erdvinius duomenis ar paslaugas.

28.2. erdvinių duomenų apie žemę rinkinių analizės elektroninės paslaugos – suteikiančios galimybę duomenų gavėjams užsisakyti ŽIS duomenų analizę pagal ŽIS duomenų gavėjų nurodytus parametrus.

29. Sių Nuostatų 28 punkte nurodytos ŽIS elektroninės paslaugos ŽIS duomenų gavėjams teikiamos neatlygintinai Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

VI. ŽIS KAUPIAMŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI

30. ŽIS kaupiamų duomenų šaltiniai yra:

30.1. ŽIS valdytojas, kuris teikia kartografinę medžiagą, valstybinių georeferencinių erdvinių duomenų rinkinius ir kitą archyvinę medžiagą;

30.2. ŽIS tvarkytojas, kuris teikia archyvinę medžiagą ir jo atliktų lauko tyrimų duomenis;

30.3. Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų filialas Agrocheminių tyrimų laboratorija, kuri teikia Agrocheminių dirvožemio savybių duomenų rinkinį DirvAgroch_DB10LT;

30.4. valstybės įmonė Žemės ūkio ir kaimo verslo centras, kuris teikia žemės ūkio naudmenų, paselių ir kitų laukų ribas ir aprašomąją informaciją;

30.5. valstybės institucijos ir savivaldybių administracijos, kurios teikia kartografinę medžiagą, parengtą valstybės ar savivaldybių biudžeto ar užsienio valstybių paramos lėšomis;

30.6. fiziniai ir juridiniai asmenys, besinaudojantys ŽIS paslaugomis ir teikiantys pastabas ir kitą informaciją.

VII. ŽIS DUOMENŲ SAUGA

31. Už ŽIS duomenų saugą pagal kompetenciją atsako ŽIS valdytojas ir tvarkytojas.

32. ŽIS duomenų sauga užtikrinama vadovaujantis Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemoje reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891), Valstybės institucijų ir įstaigų informaciinių sistemų elektroninės informacijos techniniai saugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1V-384 (Žin., 2008, Nr. [127-4866](#)), Lietuvos standartais LST ISO/IEC 27002:2009 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo praktikos kodeksas“ ir LST ISO/IEC 27001:2006 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo sistemos. Reikalavimai“; *Punkto pakeitimai:*

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

33. Saugų ŽIS duomenų tvarkymą reglamentuoja ŽIS duomenų saugos nuostatai ir kiti teisės aktai.

VIII. ŽIS FINANSAVIMAS IR LĘŠŲ ŠALTINIAI

34. ŽIS finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Europos Sajungos fondų, programų ir kitų finansavimo šaltinių.

IX. ŽIS MODERNIZAVIMAS IR LIKVIDAVIMAS

35. ŽIS modernizuojama arba likviduojama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

36. Jei ŽIS likviduojama, jos duomenys perduodami kitai valstybės informacinei sistemai arba sunaikinami, arba perduodami valstybės archyvui Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr.[107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) nustatyta tvarka.

PATVIRTINTA
Nacionalinės žemės tarnybos prie
Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
2011 m. lapkričio 22 d.
įsakymu Nr. 1P-(1.3)-267

ŽEMĖS INFORMACINĖS SISTEMOS DUOMENŲ SAUGOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės informacinės sistemos duomenų saugos nuostatai (toliau – Saugos nuostatai) reglamentuoja Žemės informacinės sistemos (toliau – ŽIS) duomenų saugos politiką, nustato administracines, technines ir kitas priemones, užtikrinančias saugą ŽIS duomenų tvarkymą.

2. Saugos nuostatai parengti vadovaujantis Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemoje reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891), Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų klasifikavimo pagal jose tvarkomą elektroninę informaciją gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1V-247 (Žin., 2007, Nr. [78-3160](#)), Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų elektroninės informacijos techniniai saugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1V-384 (Žin., 2008, Nr. [127-4866](#)), Saugos dokumentų turinio gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1V-172 (Žin., 2007, Nr. [53-2070](#)).

3. Saugos nuostatuose vartojamos sąvokos:

3.1. **Administratorius** – ŽIS valdytojo valstybės tarnautojas arba ŽIS tvarkytojo darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, atliekantis ŽIS priežiūrą;

3.2. **Saugos įgaliotinis** – ŽIS valdytojo paskirtas valstybės tarnautojas, įgyvendinantis ŽIS duomenų saugą;

3.3. **ŽIS naudotojas** – ŽIS valdytojo valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, arba ŽIS tvarkytojo darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, kuriems administratorius suteikė teisę naudotis ŽIS ištekliais numatytomis funkcijoms vykdyti.

Kitos šiuose Saugos nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas šių Saugos nuostatų 2 punkte išvardytuose teisės aktuose.

4. ŽIS duomenų saugos tikslas – užtikrinti ŽIS duomenų vientisumą, prieinamumą ir konfidencialumą bei tinkamą ŽIS infrastruktūros (kompiuterių, operacinių sistemų, duomenų bazių) valdymo sistemų, taikomųjų programų sistemų, ugniasienių, išsilaužimų aptikimo sistemų, duomenų perdavimo tinklų) veikimą.

5. ŽIS duomenų saugumo užtikrinimo priorititinės kryptys:

5.1. administratorinių, techninių ir kitų priemonių, skirtų ŽIS duomenų saugai užtikrinti, įgyvendinimas ir kontrolė;

5.2. veiklos tēstinumo užtikrinimas;

5.3. ŽIS naudotojų mokymas.

6. ŽIS valdytojo ir tvarkytojo pavadinimai ir adresai:

6.1. ŽIS valdytojas – Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, kurios adresas yra Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius;

6.2. ŽIS tvarkytojas – valstybės įmonė Valstybės žemės fondas, kurios adresas yra Konstitucijos pr. 23A, LT-08105 Vilnius.

7. ŽIS valdytojas atsako už ŽIS duomenų tvarkymo teisėtumą ir saugą bei atlieka šias funkcijas:

7.1. tvirtina ŽIS duomenų saugos politiką įgyvendinančius teisės aktus;

7.1.1. ŽIS saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisykles;

7.1.2. ŽIS veiklos tēstinumo valdymo planą;

7.1.3. ŽIS naudotojų administravimo taisykles;

7.1.4. ŽIS rizikos veiksnių įvertinimo ataskaitą (toliau – ŽIS rizikos įvertinimo ataskaita)

Papildyta punktu:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

7.1.5. ŽIS rizikos veiksnių įvertinimo ir rizikos veiksnių valdymo planą (toliau – rizikos įvertinimo ir rizikos valdymo priemonių planas)

Papildyta punktu:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

7.1.6. ŽIS trūkumų šalinimo planą (toliau – trūkumų šalinimo planas);

Papildyta punktu:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

7.1.7. kitus teisės aktus;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

7.2. kontroliuoja, kaip laikomasi Žemės informacinės sistemos nuostatuose (toliau – ŽIS nuostatai), ŽIS saugos dokumentuose ir kituose elektroninės informacijos saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytyų reikalavimų;

7.3. priima sprendimus dėl ŽIS techninių ir programinių priemonių, būtinų ŽIS duomenų saugai užtikrinti, įsigijimo, įdiegimo ir modernizavimo;

7.4. skiria saugos įgaliotinį ir administratorių;

7.5. priima sprendimą dėl ŽIS informacinių technologijų saugos reikalavimų atitinkies vertinimo atlikimo;

7.6. atlieka kitas ŽIS nuostatais, šiais Saugos nuostatais ir kitais elektroninės informacijos saugą reglamentuojančiais teisės aktais jam priskirtas funkcijas.

8. ŽIS tvarkytojas atsako už ŽIS duomenų saugos įgyvendinimą bei atlieka šias funkcijas:

8.1. pagal kompetenciją įgyvendina ŽIS nuostatą, šių Saugos nuostatų, ŽIS saugos dokumentų ir kitų elektroninės informacijos saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus;

8.2. užtikrina, kad ŽIS duomenys būtų apsaugoti nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio neteisėto veiksmo;

8.3. vykdo ŽIS techninę priežiūrą, užtikrina nepertraukiamą ŽIS veikimą, ŽIS duomenų saugą ir saugų ŽIS duomenų perdavimą kompiuterių tinklais;

8.4. teikia pasiūlymus ŽIS valdytojui dėl ŽIS duomenų saugos tobulinimo, ŽIS techninių ir programinių priemonių, būtinų ŽIS duomenų saugai užtikrinti, įsigijimo, įdiegimo ir modernizavimo;

8.5. atlieka ŽIS valdytojo vadovo pavestas bei ŽIS nuostatais, šiais Saugos nuostatais ir kitais ŽIS saugos dokumentais jam priskirtas funkcijas.

9. Saugos įgaliotinis įgyvendina ŽIS duomenų saugą ir atsako už ŽIS saugos dokumentų reikalavimų vykdymą bei atlieka šias funkcijas:

9.1. rengia ŽIS saugos dokumentų projektus;

9.2. teikia ŽIS valdytojo vadovui pasiūlymus dėl:

9.2.1. administratorius skyrimo;

9.2.2. ŽIS saugos dokumentų priėmimo, keitimo ar panaikinimo;

9.2.3. ŽIS informacinių technologijų saugos reikalavimų atitinkies vertinimo atlikimo;

9.3. koordinuoja ŽIS duomenų saugos incidentų tyrimą;

9.4. atlieka ŽIS rizikos įvertinimą ir rengia ŽIS rizikos įvertinimo ataskaitą;

9.4. kasmet organizuoja ŽIS rizikos veiksnių įvertinimą ir rengia ŽIS rizikos įvertinimo ataskaitą, o prireikus – rizikos įvertinimo ir rizikos valdymo priemonių planą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

9.6. periodiškai inicijuoja administratoriaus ir ŽIS naudotojų mokymą ŽIS duomenų saugos klausimais, įvairiais būdais informuoja juos apie ŽIS duomenų saugos problematiką (priminimai elektroniniu paštu, teminių seminarų rengimas, atmintinės priimtiems naujiems darbuotojams ir pan.);

9.7. pasirašytinai supažindina administratorių ir ŽIS naudotojus su šiais Saugos nuostatais ir ŽIS saugos dokumentais ir atsakomybe, kylančia dėl jų pažeidimo;

9.8. atlieka ŽIS valdytojo vadovo pavestas bei šiais Saugos nuostatais ir kitais ŽIS saugos dokumentais jam priskirtas funkcijas.

10. Administratorius atsako už ŽIS infrastruktūros funkcionavimą ir ŽIS saugumą bei atlieka šias funkcijas:

10.1. vertina ŽIS naudotojų pasirengimą dirbt su ŽIS;

10.2. sukuria, keičia ir panaikina ŽIS naudotojų atitinkamas teises, jas administruoja;

10.3. vykdo ŽIS infrastruktūros (kompiuterių, operacinių sistemų, duomenų bazių valdymo sistemų, taikomųjų programų sistemų, ugniasienių, įsilaužimų aptikimo sistemų, duomenų perdavimo tinklų) ir ŽIS sudarančių posistemų priežiūrą;

10.4. nustato ŽIS pažeidžiamas vietas;

10.5. atlieka ŽIS saugumo reikalavimų atitikties vertinimą;

10.6. dalyvauja atliekant ŽIS rizikos veiksnį įvertinimą ir rengiant ŽIS rizikos įvertinimo ataskaitą, o prieikus – rizikos įvertinimo ir rizikos valdymo priemonių planą;

Papildyta punktu:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

10.7. atlieka saugos įgaliotinio pavestas bei šiais Saugos nuostatais ir ŽIS saugos dokumentais jam priskirtas funkcijas.

Punkto numeracijos pakeitimai:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

11. ŽIS duomenų sauga užtikrinama vadovaujantis šiais teisės aktais:

11.1. Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemoje reikalavimais;

11.2. Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų elektroninės informacijos techniniais saugos reikalavimais;

11.3. Saugos dokumentų turinio gairėmis;

11.4. Lietuvos standartu LST ISO/IEC 27001:2006 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo sistemos. Reikalavimai“;

11.5. Lietuvos standartu LST ISO/IEC 27002:2009 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo praktikos kodeksas“;

11.6. ŽIS nuostatais;

11.7. Saugos nuostatais ir kitais ŽIS saugos dokumentais.

II. ŽIS DUOMENŲ SAUGOS VALDYMAS

12. Vadovaujantis Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų klasifikavimo pagal jose tvarkomą elektroninę informaciją gairėmis, ŽIS priskirta trečiajai informacinių sistemų kategorijai.

13. Saugos įgaliotinis, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos išleistą metodinę priemonę „Rizikos analizės vadovas“, Lietuvos ir tarptautinius „Informacijos technologija. Saugumo technika“ grupės standartus, ne rečiau kaip vieną kartą per metus atlieka ŽIS rizikos įvertinimą, kurio metu išanalizuojami rizikos veiksniai, galimos jų pašalinimo arba neigiamo poveikio sumažinimo priemonės. Prieikus, saugos įgaliotinis

gali atlkti neeilinį ŽIS rizikos įvertinimą.

14. Atlikęs ŽIS rizikos įvertinimą, saugos įgaliotinis parengia ŽIS rizikos įvertinimo ataskaitą. ŽIS rizikos įvertinimo ataskaita rengiama atsižvelgiant į rizikos veiksnius, galinčius turėti įtakos duomenų saugai. Pagrindiniai rizikos veiksniai, kurie gali turėti įtakos ŽIS duomenų saugai, yra:

14.1. subjektyvūs netyciniai (ŽIS duomenų tvarkymo klaidos ir apsirikimai, ŽIS duomenų ištrynimas, fiziniai informacijos technologijų sutrikimai, duomenų perdavimo tinklais sutrikimai, programinės įrangos klaidos, neteisingas veikimas ir kt.);

14.2. subjektyvūs tyčiniai (nesankcionuotas naudojimasis ŽIS duomenims gauti, ŽIS duomenų pakeitimas ar sunaikinimas, informacinių technologijų duomenų perdavimo tinklais sutrikdymai, saugumo pažeidimai, vagystės ir kt.);

14.3. nenugalima jėga (*force majeure*).

15. Atsižvelgdamas į ŽIS rizikos įvertinimo ataskaitą, saugos įgaliotinis prieikus parengia rizikos įvertinimo ir rizikos valdymo priemonių planą, kuriame, be kita ko, numatomas techninių, administracinių ir kitų išteklių poreikis rizikos valdymo priemonėms įgyvendinti. ŽIS rizikos įvertinimo ataskaita, rizikos įvertinimo ir rizikos valdymo priemonių planas teikiamas tvirtinti ŽIS valdytojo vadovui.

16. Saugos įgaliotinis ne rečiau kaip kartą per dvejus metus organizuoja ŽIS informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimą, kurio metu:

16.1. įvertinama realios ŽIS duomenų saugos situacijos atitiktis saugos dokumentams;

16.2. inventorizuojama ŽIS techninė ir programinė įranga;

16.3. patikrinamos ne mažiau kaip 10 procentų atsitiktinai parinktu ŽIS naudotojų kompiuterinėse darbo vietose ir visose tarnybinėse stotyse įdiegtos programos ir jų sąranka;

16.4. patikrinama ŽIS naudotojams suteiktų teisių atitiktis jų vykdomoms funkcijoms;

16.5. įvertinamas pasirengimas atkurti ŽIS veikimą, įvykus saugos incidentui.

17. Atlikęs ŽIS informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimą, administratorius parengia pastebėtų trūkumų šalinimo planą, kurį tvirtina, atsakingus už trūkumų šalinimo plane numatyti priemonių įgyvendinimą vykdytojus paskiria ir numatyti priemonių įgyvendinimo terminus nustato ŽIS valdytojo vadovas.

17¹. Pagrindiniai elektroninės informacijos saugos priemonių parinkimo principai yra šie:

17¹.1. likutinė rizika turi būti sumažinta iki priimtino lygio;

17¹.2. informacijos saugos priemonės diegimo kainos adekvatumas saugomos informacijos vertei;

17¹.3. turi būti įdiegtos prevencinės, detekcinės ir korekcinės informacijos saugos priemonės.

Papildyta punktu:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

III. ŽIS ORGANIZACINIAI IR TECHNINIAI REIKALAVIMAI

18. Priemonės ir metodai, kurie taikomi užtikrinant prieigą prie ŽIS, nurodant leistiną šios prieigos laiką ir būdą, nustatomi ŽIS naudotojų administravimo taisyklėse.

19. ŽIS naudotojų kompiuterinėse darbo vietose draudžiama naudoti programinę įrangą, nesusijusią su ŽIS naudotojų tiesiogine veikla ir funkcijomis.

20. Valstybiniai teminiai erdvinių duomenų rinkiniai yra:

20.1. Dirv_DR10LT – Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 dirvožemio erdvinių duomenų rinkinys, kurį sudaro pagal Lietuvos dirvožemių klasifikaciją LTDK-99 ir Lietuvos dirvožemio tipologinių vienetų bendrajį sisteminį sąrašą LT_DTV96 susisteminti ir koduoti duomenys apie Lietuvos dirvožemių išsidėstymą, jų fizines ir agrochemines savybes ir kitas charakteristikas;

20.2. Mel_DR10LT – Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 žemių melioracinės

būklės ir užmirkimo erdvinių duomenų rinkinys, kuriame saugoma informacija apie nusausintų (geros ir blogos melioracinės būklės) žemės plotus, nurašytos melioruotos žemės plotus ir nesausintų žemės plotus;

20.3. SŽNS_DR10LT – Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 specialiųjų žemės naudojimo sąlygų erdvinių duomenų rinkinys, kuriame saugoma informacija apie objektus, kuriems Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. [22-652](#)) nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos;

20.4. AŽ_DRLT – Lietuvos Respublikos teritorijos aplieštų žemės erdvinių duomenų rinkinys, kuriame saugoma informacija apie nepriziūrimas, nenaudojamas arba netinkamas naudoti pagal nustatyta pagrindinę žemės naudojimo paskirtį žemės ūkio naudmenas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

21. ŽIS naudotojams, savo tarnybinėms ar darbo funkcijoms vykdyti naudojantiems nešiojamuosius kompiuterius, ŽIS duomenims perduoti kompiuterių tinklais ne savo darbo vietoje turi būti naudojamas kompiuterio įjungimo slaptažodis ir papildomas ŽIS naudotojo tapatybės patvirtinimas.

22. ŽIS veiklos testinumui užtikrinti ŽIS duomenys yra periodiškai ne rečiau kaip kas 24 valandas kopijuojami į rezervinių kopijų laikmenas ir laikmenos saugomos taip, kad įvykus saugos incidentui visiškas ŽIS funkcionalumas ir veikla būtų atkurti per 8 valandas. Rezervinių kopijų, pagal kurias būtų galima atstatyti ŽIS duomenis, darymo ir saugojimo tvarka nustatoma ŽIS saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

23. ŽIS naudotojai privalo rūpintis ŽIS ir joje tvarkomų duomenų saugumu.

24. ŽIS naudotojai, pastebėję saugos dokumentų pažeidimų, nusikalstamos veikos požymių, neveikiančias arba netinkamai veikiančias duomenų saugos užtikrinimo priemones, privalo nedelsdami apie tai pranešti administratoriui.

25. Administratorius apie šių Saugos nuostatų 24 punkte nurodytus pažeidimus informuoja saugos įgaliotinį. Itarės neteisėtą veiką, pažeidžiančią ar neišvengiamai pažeisiančią ŽIS saugą (jos konfidencialumą, vientisumą ar prieinamumą), saugos įgaliotinis apie tai turi pranešti kompetentingoms institucijoms.

26. ŽIS naudotojų veiksmus įvykus ŽIS duomenų saugos incidentui reglamentuoja bei ŽIS duomenų saugos incidentų tyrimo tvarką nustato ŽIS valdytojas.

IV. REIKALAVIMAI PERSONALUI

27. Saugos įgaliotinis privalo išmanyti ŽIS duomenų saugos užtikrinimo principus, savo darbe vadovautis Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemoje reikalavimais, šiais Saugos nuostatais, ŽIS saugos dokumentais ir kitais Lietuvos Respublikos ir Europos Sajungos teisės aktais, reglamentuojančiais saugų informacijos tvarkymą informacinėje sistemoje, ir sugebėti prižiūrėti saugos politikos įgyvendinimą.

28. Administratorius turi išmanyti darbą su kompiuterių tinklais ir mokėti užtikrinti jų saugumą, būti susipažinęs su Saugos nuostatais ir ŽIS saugos dokumentais bei raštu sutikęs laikytis juose nustatyto reikalavimų. Administratorius privalo būti susipažinęs su duomenų bazių administravimo ir priežiūros pagrindais, mokėti tvarkyti ŽIS duomenis.

29. ŽIS naudotojai privalo turėti darbo kompiuteriu įgūdžių, mokėti tvarkyti ŽIS duomenis, būti susipažinęs su Saugos nuostatais ir ŽIS saugos dokumentais bei raštu sutikęs laikytis juose nustatyto reikalavimų.

30. Saugos įgaliotinis ir ŽIS administratorius turi nuolat tobulinti kvalifikaciją duomenų

saugos srityje. Saugos įgaliotinis ne rečiau kaip kartą per metus inicijuoja ŽIS naudotojų mokymą informacijos saugos klausimais, įvairiais būdais primena apie informacijos saugos problematiką (pvz., priminimai elektroniniu paštu, teminių seminarų organizavimas, atmintinės ir panašiai).

31. Saugos įgaliotinis informuoja ŽIS administratorių ir ŽIS naudotojus apie informacijos saugos problematiką (priminimai elektroniniu paštu, teminių seminarų rengimas, atmintinės priimtiems naujiems darbuotojams ir panašiai).

V. ADMINISTRATORIAUS IR ŽIS NAUDOTOJŲ SUPAŽINDINIMO SU SAUGOS DOKUMENTAIS PRINCIPAI

32. Administratorių ir ŽIS naudotojus su Saugos nuostatais ir ŽIS saugos dokumentais ir atsakomybe už jų reikalavimų nesilaikymą pasirašytinai supažindina saugos įgaliotinis per 20 darbo dienų nuo šių dokumentų patvirtinimo. Saugos įgaliotinis tvarko ŽIS naudotojų supažindinimo su ŽIS saugos dokumentais žurnalą, kuriamo pildomos šios skiltys: supažindinimo data, ŽIS naudotojo vardas ir pavardė, pareigos, parašas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

33. Saugos įgaliotinis informuoja administratorių ir ŽIS naudotojus apie Saugos nuostatą ar kitą saugos politiką įgyvendinančių teisės aktų pakeitimus. Informacija apie pasikeitimus saugos politiką reguliuojančiuose teisės aktuose siunčiama elektroniniu būdu. Pakartotinai su Saugos nuostatais ir ŽIS saugos dokumentais ŽIS naudotojai pasirašytinai supažindinami tik iš esmės pasikeitus ŽIS saugos dokumentams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

34. Saugos nuostatai ir ŽIS saugos dokumentai skelbiami ŽIS valdytojo ir ŽIS tvarkytojo interneto svetainėse.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Saugos nuostatai ir ŽIS saugos dokumentai turi būti persvarstomi (peržiūrimi) ne rečiau kaip kartą per metus po ŽIS rizikos įvertinimo ar ŽIS informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimo atlikimo arba įvykus ŽIS valdytojo esminiams organizaciniam ar kitiems pokyčiams. Prireikus, Saugos nuostatai ir ŽIS saugos dokumentai turi būti tikslinami.

36. Saugos įgaliotinis, administratorius, ŽIS naudotojai ir kiti asmenys, pažeidę Saugos nuostatus ir ŽIS saugos dokumentus, atsako įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Įsakymas
Nr. [IP-\(1.3.\)-42](#), 2013-01-24, Žin., 2013, Nr. 14-712 (2013-02-07), i. k. 113233TISAK1.3.)-42

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 22 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-267 "Dėl Žemės informacinės sistemos nuostatų ir Žemės informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo